

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

7483 *Llei 4/2017, de 28 de juny, de modificació de la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, que es va fer a Nova York el 13 de desembre de 2006, ratificada per Espanya el 2008, insta els estats signants a prohibir «tota discriminació per motius de discapacitat», i els obliga a reconèixer «que les persones amb discapacitat tenen capacitat jurídica en igualtat de condicions amb les altres, en tots els aspectes de la vida» i a prendre les mesures pertinents «per posar fi a la discriminació contra les persones amb discapacitat en totes les qüestions relacionades amb el matrimoni, la família, la paternitat i les relacions personals, i aconseguir que les persones amb discapacitat estiguin en igualtat de condicions amb les altres», a fi d'assegurar, entre altres qüestions, que es reconegui el seu dret «a casar-se i fundar una família sobre la base del consentiment lliure i ple dels futurs cònjuges».

La Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària, va modificar en la disposició final primera determinats articles del Codi civil. En concret, la Llei esmentada modifica l'article 56 del Codi civil, relatiu als requisits de capacitat exigits als contraents, amb la finalitat de protegir les persones amb algun tipus de discapacitat per assegurar que reuneixin els requisits necessaris per contreure matrimoni i afavorir-ne la celebració. Així, amb la nova redacció aquest article disposa que «Si algun dels contraents està afectat per deficiències mentals, intel·lectuals o sensorials, el secretari judicial, notari, encarregat del Registre Civil o funcionari que tramiti l'acta o l'expedient ha d'exigir dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar el consentiment». L'entrada en vigor d'aquest precepte era prevista per al 30 de juny de 2017.

La interpretació d'aquest precepte va generar algun dubte respecte al terme «discapacitat». Per això, la Resolució circular de 23 de desembre de 2016 del director general dels Registres i del Notariat va aclarir que l'exigència per part del lletrat de l'Administració de justícia, notari, encarregat del Registre Civil o funcionari que tramiti l'acta o l'expedient de dictamen mèdic sobre l'aptitud per prestar el consentiment d'aquells contraents que estiguin afectats per deficiències mentals, intel·lectuals o sensorials s'ha d'entendre necessàriament limitada exclusivament a aquells casos en els quals la deficiència afecti de manera substancial la prestació del consentiment per l'interessat en qüestió.

Atès que la modificació de l'article 56 del Codi civil encara no ha entrat en vigor, i amb la finalitat d'aclarir també que la intenció de la reforma que introdueix la Llei és afavorir la celebració del matrimoni de les persones amb discapacitat, evitant qualsevol ombra de dubte sobre la seva capacitat per contreure matrimoni, es proposa una modificació de la disposició final primera de la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària, que al seu torn modifica l'article 56 del Codi civil. De la mateixa manera, es proposa una modificació de la disposició final quarta per adaptar la reforma de l'article 58 de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, de Registre Civil.

Així també s'atén la demanda de la societat civil articulada al voltant de la discapacitat, que, a través del seu moviment associatiu, ha plantejat a les forces polítiques, al legislador i al Govern de la nació la modificació d'aquest precepte per establir, eliminant restriccions i proporcionant suports, un règim legal afavoridor de la celebració del matrimoni, si aquesta és la voluntat de les persones amb discapacitat.

La proposta també reforça la protecció de les persones amb discapacitat en establir que el lletrat de l'Administració de justícia, notari, encarregat del Registre Civil o funcionari que tramiti l'acta o l'expedient, quan sigui necessari, pot recaptar de les administracions o entitats d'iniciativa social de promoció i protecció dels drets de les persones amb discapacitat la provisió de suports humans, tècnics i materials que facilitin l'emissió, la interpretació i la recepció del consentiment pels contraents. Aquesta previsió pretén donar cobertura plena a l'exigència que preveu l'article 12.3 de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, quan estableix que «Els estats part han d'adoptar les mesures pertinents per proporcionar accés a les persones amb discapacitat al suport que puguin necessitar en l'exercici de la seva capacitat jurídica». I també al que disposa l'article 23.1 de la Convenció esmentada: «Els estats part han de prendre mesures efectives i pertinents per posar fi a la discriminació contra les persones amb discapacitat en totes les qüestions relacionades amb el matrimoni, la família, la paternitat i les relacions personals, i aconseguir que les persones amb discapacitat estiguin en igualtat de condicions amb les altres, a fi d'assegurar que: a) Es reconegui el dret de totes les persones amb discapacitat en edat de contreure matrimoni a casar-se i fundar una família sobre la base del consentiment lliure i ple dels futurs cònjuges». Solament en el cas excepcional que algun dels contraents presenti una condició de salut que, de manera evident, categòrica i substancial, pugui impedir-li prestar el consentiment matrimonial malgrat les mesures de suport, és quan s'ha de demanar un dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar el consentiment.

Amb aquest objectiu, i amb la finalitat de millorar la redacció de l'article 56 del Codi civil, segons la modificació operada per la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària, abans de l'entrada en vigor, amb plena adequació a la Convenció del 2008, s'aprova aquesta Llei.

Article únic. *Modificació de la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària.*

La Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la jurisdicció voluntària, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica el paràgraf primer de l'apartat 2 de la disposició transitòria quarta, que queda amb la redacció següent:

«Els expedients matrimonials que s'iniciïn abans de la completa entrada en vigor de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil, els ha de seguir tramitant l'encarregat del Registre Civil de conformitat amb les disposicions del Codi civil i de la Llei del Registre Civil de 8 de juny de 1957.»

Dos. Es modifica l'apartat nou de la disposició final primera, que modifica l'article 56 del Codi civil, en els termes següents:

«Nou. L'article 56 queda redactat de la manera següent:

«Els qui vulguin contreure matrimoni han d'acreditar prèviament en una acta o un expedient tramitat de conformitat amb la legislació del Registre Civil que reuneixen els requisits de capacitat o la inexistència d'impediments o la seva dispensa, d'acord amb el que preveu aquest Codi.

El lletrat de l'Administració de justícia, notari, encarregat del Registre Civil o funcionari que tramiti l'acta o l'expedient, quan sigui necessari, pot recaptar de les administracions o entitats d'iniciativa social de promoció i protecció dels drets de les persones amb discapacitat la provisió de suports humans, tècnics i materials que facilitin l'emissió, la interpretació i la recepció del consentiment del o dels contraents.

Solament en el cas excepcional que algun dels contraents presenti una condició de salut que, de manera evident, categòrica i substancial, li pugui impedir prestar el consentiment matrimonial malgrat les mesures de suport, s'ha de demanar dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar el consentiment.»»

Tres. Es modifica l'apartat u de la disposició final quarta, que modifica els apartats 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 12 de l'article 58 de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil, pel que fa a l'apartat 5 de l'article 58 esmentat, que queda redactat de la manera següent:

«5. El lletrat de l'Administració de justícia, notari o encarregat del Registre Civil ha d'escoltar tots dos contraents reservadament i per separat per cerciorar-se de la seva capacitat i de la inexistència de qualsevol impediment. Així mateix, es poden sol·licitar els informes i practicar les diligències pertinents, independentment de si les proposen els requeridors o no, per acreditar l'estat, la capacitat o el domicili dels contraents o qualssevol altres aspectes necessaris per apreciar la validesa del seu consentiment i la veracitat del matrimoni.

El lletrat de l'Administració de justícia, notari, encarregat del Registre Civil o funcionari que tramiti l'acta o l'expedient, quan sigui necessari, pot recaptar de les administracions o entitats d'iniciativa social de promoció i protecció dels drets de les persones amb discapacitat la provisió de suports humans, tècnics i materials que facilitin l'emissió, la interpretació i la recepció del consentiment del o dels contraents. Solament en el cas excepcional que algun dels contraents presenti una condició de salut que, de manera evident, categòrica i substancial, li pugui impedir prestar el consentiment matrimonial malgrat les mesures de suport, s'ha de demanar dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar el consentiment.

De la realització de totes aquestes actuacions se n'ha de deixar constància a l'acta o expedient, que s'ha d'arxivar juntament amb els documents previs a la inscripció de matrimoni.

Passat un any des de la publicació dels anuncis o de les diligències substitutòries sense que s'hagi contret el matrimoni, aquest no es pot celebrar sense nova publicació o diligències.»»

Quatre. Es modifica l'apartat dotze de la disposició final quarta que modifica la disposició final desena de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil, pel que fa a l'entrada en vigor, que ha de tenir la redacció següent:

«Dotze. La disposició final desena queda redactada de la manera següent:

Disposició final desena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor el 30 de juny de 2018, excepte les disposicions addicionals setena i vuitena i les disposicions finals tercera i sisena, que entren en vigor l'endemà de la publicació en el "Butlletí Oficial de l'Estat", i excepte els articles 49.2 i 53 del mateix text legal, que entren en vigor el dia 30 de juny de 2017.

El que disposa el paràgraf anterior s'entén sense perjudici de l'entrada en vigor el 15 d'octubre de 2015 dels articles 44, 45, 46, 47, 49.1 i 4, 64, 66, 67.3 i disposició addicional novena, en la redacció que dona l'article segon de la Llei 19/2015, de 13 de juliol, de mesures de reforma administrativa en l'àmbit de l'Administració de justícia i del Registre Civil.

Fins a la completa entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'adoptar les mesures i els canvis normatius necessaris que afectin l'organització i el funcionament dels registres civils.»»

Cinc. Es modifiquen els punts 3, 4 i 5 de la disposició final vint-i-unena (entrada en vigor), que queden redactats de la manera següent:

«3. Les modificacions dels articles 49, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 62, 65 i 73 del Codi civil contingudes en la disposició final primera, així com les modificacions dels

articles 58, 58 bis, disposició final segona i disposició final cinquena bis de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil, incloses en la disposició final quarta, relatives a la tramitació i celebració del matrimoni civil, que ho fan en la data de la completa entrada en vigor de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.

4. Les modificacions de l'article 7 de l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya, aprovat per la Llei 24/1992, de 10 de novembre; les de l'article 7 de l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya, aprovat per la Llei 25/1992, de 10 de novembre; i les de l'article 7 de l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Comissió Islàmica d'Espanya, aprovat per la Llei 26/1992, de 10 de novembre, contingudes en les disposicions finals cinquena, sisena i setena respectivament, que ho fan en la data de la completa entrada en vigor de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.

5. Les disposicions de la secció 1a del capítol II del títol VII de la Llei de 28 de maig de 1862, del notariat, contingudes en la disposició final onzena, que estableixen les normes reguladores de l'acta matrimonial i de l'escriptura pública de celebració del matrimoni, que ho fan en la data de la completa entrada en vigor de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 28 de juny de 2017.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY